

Įsakymas netenka galios 2023-08-24:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-288](#), 2023-08-23, paskelbta TAR 2023-08-23, i. k. 2023-16519

Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios

Suvestinė redakcija nuo 2012-12-07 iki 2023-08-23

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [87-3756](#), i. k. 102301MISAK00000440

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

**Į S A K Y M A S
DĖL ŽEMAITIJOS NACIONALINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTO
PATVIRTINIMO**

2002 m. rugpjūčio 10 d. Nr. 440

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) 5 straipsnio 2 dalimi bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 10 d. nutarimo Nr. 503 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymą“ (Žin., 2002, Nr. [40-1484](#)) 1.2 punktu,

1. T v i r t i n u Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamentą (pridedama).
2. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „saugomos teritorijos“, „valdymo sistema“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m.
rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. 440
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m.
liepos 28 d. įsakymo Nr. D1-609
redakcija)

ŽEMAITIJOS NACIONALINIO PARKO APSAUGOS REGLAMENTAS**I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato specialius Žemaitijos nacionalinio parko (toliau – Nacionalinis parkas) teritorijų planavimo, statinių projektavimo ir statybos jo teritorijoje reikalavimus, apsaugos, tvarkymo ir naudojimo ypatumus.

2. Veiklą Nacionaliniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)), Lietuvos Respublikos miškų (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)), Lietuvos Respublikos vandens (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. 36-1544), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)), Lietuvos Respublikos statybos (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)), Lietuvos Respublikos turizmo (Žin., 1998, Nr. [32-852](#); 2002, Nr. [123-5507](#)), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais (Žin., 2000, Nr. [92-2883](#); 2007, Nr. [128-5213](#)) įstatymai, Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 (Žin., 2008, Nr. [44-1642](#)), Kultūrinių draustinių nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1086 (Žin., 2006, Nr. [118-4484](#)), Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. [22-652](#); 1996, Nr. [2-43](#)), Žemaitijos nacionalinio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1273 (Žin., 1997, Nr. [108-2742](#); 2004, Nr. 96-3540), statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Nacionaliniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Žemaitijos nacionalinio parko planavimo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 415 (Žin., 1997, Nr. [38-941](#)), Nacionalinio parko ir jo dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai.

3. Kultūros paveldo objektams (nekilnojamosioms kultūros vertybėms), esantiems Nacionaliniame parke, priežiūros, tvarkymo ir naudojimo sąlygas nustato kultūros paveldo objektų (nekilnojamųjų kultūros vertybių) apsaugos reglamentai ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentai.

4. Gamtos paveldo objektai (saugomi gamtiniai kraštovaizdžio objektai) ir jų teritorijos tvarkomos remiantis Saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymu (Žin., 1997, Nr. 108-2727; 2009, Nr. 159-7200), Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis ir Gamtos paveldo objektų nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-214 (Žin., 2005, Nr. 58-2026), pagal šių objektų apsaugos ir tvarkymo priemones numatančius dokumentus.

5. Nacionalinis parkas, išskyrus Platelių ir Žemaičių Kalvarijos urbanistinius draustinius ir rekreacinio prioriteto funkcinę zoną, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 399 (Žin., 2004, Nr. [55-1899](#); 2010, Nr. [36-1719](#)) paskelbtas paukščių apsaugai svarbia teritorija. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 (Žin., 2009, Nr. [51-2039](#)) Nacionalinis parkas, išskyrus Platelių ir Žemaičių Kalvarijos urbanistinius draustinius, rekreacinio ir žemės ūkio prioriteto zonas, įtrauktas į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti

Europos Komisijai.

Veiklą buveinių ir paukščių apsaugai svarbiose teritorijose, kurios nustatytos išsaugoti Europos Bendrijos svarbos natūralias buveines ir rūšių buveines, papildomai reglamentuoja, apsaugos ir tvarkymo režimą nustato Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 (Žin., 2004, Nr. [41-1335](#); 2011, Nr. [67-3171](#)), kiti teisės aktai.

Planų, programų ir ūkinės veiklos projektų įgyvendinimo poveikis buveinių ir paukščių apsaugai svarbioms teritorijoms vertinamas Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [82-1965](#); 2005, Nr. 84-3105), Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (Žin., 2004, Nr. [130-4650](#)), nustatyta tvarka.

6. Reglamente vartojamos sąvokos:

Apžvalgos aikštelė – vieta, kurioje gali būti įrengti mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai ar stebėjimui pritaikyti įrenginiai (žiūronai, teleskopai) arba apžvalgos bokštas, skirti stebėti atsiveriančią panoramą.

Atokvėpio vieta – trumpalaikiam poilsui be nakvynės skirta teritorija greta pažintinių takų, rekreacinio funkcinio prioriteto zonose ir kitose vietose. Joje įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai.

Buvusi sodyba – sodyba, kai yra išlikę buvusių statinių ir (ar) sodų liekanų arba kai sodyba pažymėta vietovės ar kituose planuose, arba kurios buvimo faktas įrodytas teismo sprendimu.

Dvaro (palivarko) sodyba – dvaro teritorijos dalis, skirta gyventi, taip pat kitoms reikmėms (reprezentacinėms, ūkinėms, gamybinėms, rekreacinėms, švietimo). Ją sudaro istoriškai susiformavęs vientisas sodybinės žemės sklypas su visais jame esančiais dvaro įvairios paskirties statiniais, želdiniais, vandens telkiniais, susisiekimo, inžineriniais ir technologiniais įrenginiais, mažaisiais kraštovaizdžio architektūros elementais, dailės kūrinių, taip pat visų nurodytųjų sudėtinių dalių liekanomis ir jų vietomis, sujungtomis į teritorinį, funkcinį ir architektūrinį vienetą.

Ferma – žemės ūkio verslo pastatas ar grupė pastatų, skirtų gyvuliams (paukščiams) laikyti (auginti), su pagalbiniais pastatais ir teritorija.

Kraštovaizdžio estetinė vertė – bendraisiais estetikos kriterijais išreiškiamas natūraliai susiformavusio ir natūralų pobūdį išlaikiusio ar žmogaus veiklos sukurto ir jo sambūvį su aplinka atspindinčio kraštovaizdžio apibūdinimas.

Lankomi objektai – skirti ir (ar) pritaikyti lankymui paveldo objektai, saviti kraštovaizdžio objektai ir kompleksai, savitų reiškinių išraiškos vietos, rekreaciniams visuomenės poreikiams skirti objektai.

Mažieji kraštovaizdžio architektūros įrenginiai ir statiniai – informacijai skirti įrenginiai (skydai, stendai, informaciniai ženklai ir riboženkliai), kiti įrenginiai: supynės, laipynės, dekoratyvinės skulptūros, šviestuvai, stacionarūs baldai – suolai, stalai, šiukšliadėžės, dviračių stovai, nesudėtingi statiniai: atraminės sienutės, tvorelės, platformos, pakilumos, skirtos teritorijos apžvalgai, laiptai, lieptai, tilteliai, pavėsinės, stoginės, kiti teritorijos vieningo stiliaus tvarkymo ir puošybos objektai.

Pažintinis takas – takas, skirtas pėstiesiems, bevariklio transporto priemonių naudotojams ar žirgų turizmui, įrengtas sudarant sąlygas susipažinti (aplankyti) su lankomais objektais, savitais regionais, su šalia jo pastatytais informacijai skirtais ir kitais mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais ar įrenginiais.

Poilsiavietė – laikinai apsistoti be nakvynės skirta teritorija, kurioje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, laužavietės, automobilių stovėjimo aikštelė.

Rekreaciniai statiniai ir įrenginiai – apžvalgos bokštai, poilsio (žaidimo), apžvalgos aikštelės (regyklos) su įranga (pakiluma, specialiais žiūronais, kt.), pažintiniai takai, miestų, miestelių aikščių, parkų, skverų ir kitų želdynų, paplūdimių statiniai ir įrenginiai.

Rekreaciniai pastatai – viešbučių ir poilsio paskirties pastatai ir jų grupės, kuriuose teikiamos apgyvendinimo paslaugos (turizmo centrai ir bazės, poilsio namai, viešbučiai, kempingai, nakvynės namai, moteliai, svečių namai, vasarnamiai), ir gydymo paskirties pastatai (sanatorijos,

sveikatingumo kompleksai).

Stovyklavietė – poilsiui su nakvyne skirta teritorija, kurioje gali būti teikiama turistinės stovyklos paslauga. Joje gali būti įrengiami mažieji kraštovaizdžio architektūros statiniai, automobilių stovėjimo aikštelė, įranga maistui ruošti, lauzavietės, sudaromos sąlygos higienos poreikiams tenkinti, atliekoms surinkti, poilsiui organizuoti.

Tradicinė etnografinio regiono architektūra – istorijos eigoje etnografiniame regione susiformavusi teritorinė erdvinė struktūra su charakteringu sodybų išplanavimu, apželdinimu, savitais pastatų statybos principais (konstrukcijų, formų, medžiagų, mažosios architektūros elementų), jų ryšys su aplinka, kraštovaizdžiu.

Kitos šiame Reglamente vartojamos sąvokos atitinka Saugomų teritorijų, Teritorijų planavimo, Statybos, Ūkininko ūkio (Žin., 1999, Nr. [43-1358](#); 2002, Nr. 123-5537), Saugaus eismo automobilių keliais įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. NACIONALINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOS

7. Nacionalinio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis:

7.1. konservacinio: Plokštinės, Rukundžių gamtiniai rezervatai; Bukantės kultūrinis draustinis; Mikytų, Paburgės, Šarnelės, Pučkorių, Jazdauskiškių, Grigaičių, Babrungo, Liepijos, Šeirės, Beržoro kaimo, Stirbaičių kaimo kraštovaizdžio draustiniai; Medsėdžių, Gardų, Mergupio geomorfologiniai draustiniai; Laumalenkos, Šilinės hidrografiniai draustiniai; Siberijos, Pakastuvos, Užpelkių, Paparčių, Ertenio telmologiniai draustiniai; Pailgio, Juodupio botaniniai draustiniai; Paplatelės botaninis-zoologinis draustinis; Šventorkalnio archeologinis draustinis; Žemaičių Kalvarijos, Platelių urbanistiniai draustiniai;

7.2. ekologinės apsaugos prioriteto;

7.3. rekreacinio prioriteto;

7.4. ūkinio prioriteto;

7.5. kitos (gyvenamosios) paskirties zonomis.

8. Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane) išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 (Žin., 2004, Nr. [131-4704](#)).

9. Nacionaliniame parke taikomi:

9.1. reikalavimai veiklai visose Nacionalinio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti;

9.2. papildomi reikalavimai veiklai atskirose Nacionalinio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoti.

III. REIKALAVIMAI VEIKLAI VISOSE NACIONALINIO PARKO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

10. Statiniai Nacionaliniame parke projektuojami, statomi, rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami ar planavimo dokumentai rengiami, įvertinus vietovės kraštovaizdžio ypatumus ir tradicinius Žemaitijos etnografinio regiono (toliau – Etnografinis regionas), nustatyto Etninės globos tarybos prie Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. rugsėjo 17 d. rekomendacijoje Nr. 1 „Dėl etnografinių regionų ribų nustatymo“ („Informaciniai pranešimai“, 2003, Nr. 80), planavimo ir architektūros savitumus, išdėstytus 16–17 punktuose, siekiant:

10.1. išsaugoti bendrą kraštovaizdžio struktūrą ir jo estetinę vertę, erdvinį raiškumą ir raiškius reljefo bei hidrografinio tinklo elementus;

10.2. išlaikyti gamtinių, kultūrinių kompleksų ir objektų vertę;

10.3. išsaugoti išlikusią (susiformavusią iki 1939 m.) būdingą gyvenamųjų vietovių planinę struktūrą;

10.4. išlaikyti tradicinės Etnografinio regiono architektūros pobūdį: formas, dydžius, statybos

produktus, spalvas.

11. Nauji pastatai, įskaitant ir ūkininko sodybos statinius, projektuojami ir statomi Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane) ir bendrojo teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose.

12. Rengiant buvusiai sodybai atkurti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą ar statinio projektą, vietas pastatams statyti leidžiama parinkti kitoje sklypo vietoje, nei jie stovėjo anksčiau, tačiau visais atvejais nepažeidžiant vertingų kraštovaizdžio elementų (reljefo, hidrografinio tinklo, želdinių ir želdynų), laikantis 10 punkto reikalavimų. Kitoje sklypo vietoje pastatai projektuojami (statomi) ir tada, kai ankstesnėje vietoje negalima statyti dėl inžinerinių tinklų, susiformavusių želdinių.

13. Inžineriniai statiniai projektuojami, statomi (tiesiami), rekonstruojami ar kapitališkai remontuojami kuo mažiau keičiant kraštovaizdžio pobūdį. Rekonstruojant esamas ir įrengiant naujas žemos įtampos elektros perdavimo linijas, rekomenduojama jas tiesti požeminiais kabeliais.

Saulės šviesos energijos elektrinės, saulės šilumos energijos kolektorius leidžiama įrengti ant pastatų stogų, pastatų fasadų, esamų fermų, gamybos, pramonės, sandėliavimo paskirties pastatų žemės sklypuose ir sodybose, išskyrus atvejus, kai pastatai ar sodybos yra kultūros paveldo objektai. Vieta šių inžinerinių statinių (įrenginių) statybai parenkama kiekvienu atveju taip, kad nebūtų matoma nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1033](#), 2012-11-30, *Žin.*, 2012, Nr. 141-7278 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1033

14. Mobiliojo ir radijo ryšio bokštus leidžiama statyti tik su apžvalgos aikštele lankytojams.

15. Naujos lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikštelės projektuojamos ir įrengiamos ne arčiau kaip 25 m nuo vandens telkinio kranto, bet visais atvejais už vandens telkinio pakrantės apsaugos juostos ribų. Projektuojant didesnes kaip 500 m² lengvųjų automobilių ir autobusų stovėjimo aikšteles, numatomos želdinių juostos, skaidančios aikšteles ne didesnėmis kaip 500 m² dalimis, išsaugomi esami želdiniai.

16. Viename žemės sklype leidžiama formuoti vieną sodybą (vieną gyvenamąjį namą su priklausiniais). Tradicinė sodyba susideda iš gyvenamojo namo iš šių priklausinių: klėties (svirno), pirties, tvarto, kluono, daržinės, klojimo, rūsio, lauko virtuvės, žardinės, malkinės. Projektuojant, rekonstruojant ar statant naują sodybą, nėra privaloma statyti visus nurodytus priklausinius. Be to, joje gali būti ir kiti sodybos pastatai (garažai, pagalbinio ūkio paskirties pastatai), architektūriniais sprendimais priderinti prie tradicinių pastatų. Sodybos planuojamos pagal šiuos reikalavimus:

16.1. bendras sodybos pastatais užstatomas žemės plotas: kai žemės sklypo plotas yra iki 20 arų, pastatais užstatomas žemės plotas – iki 22 %; kai žemės sklypo plotas – 20–30 arų, pastatais užstatomas žemės plotas – iki 17 %; kai žemės sklypo plotas daugiau nei 30 arų – pastatais užstatomas žemės plotas – iki 12 %;

16.2. pagal buvusius analogus, pagrįstus istoriniais ir (ar) archyviniais dokumentais, remiantis fotofiksacijomis, didesniuose nei 0,5 ha ploto žemės sklypuose (Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane) numatytose naujų sodybų statybos vietose) gali būti atstatomos ar statomos dvarų (palivarkų) sodybos, būdingos Etnografiniam regionui. Tokiais atvejais joms netaikomi 16.1, 17.1.2, 17.1.3 punktuose nurodyti apribojimai.

17. Sodybų pastatai statomi, rekonstruojami ar remontuojami pagal šiuos reikalavimus:

17.1. draudžiama statyti sublokuotus gyvenamuosius namus, išskyrus jų statybą gyvenamosiose zonose;

17.2. gyvenamuoju namu užstatomas žemės plotas negali viršyti 220 m². Tradicinis gyvenamasis namas – vienaukštis, stačiakampio plano, pločio ir ilgio santykis 1:1,5–3,2. Didžiausias gyvenamojo namo aukštis – 8,5 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato kampų žemės paviršiaus altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Stogai: dvišlaičiai, keturšlaičiai-valminiai, pusvalminiai, čiukuriniai, 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos plokštumoje santykis – ne mažesnis kaip 4:3;

17.3. tradiciniai pagalbinio ūkio pastatai – vienaukščiai. Aukštis – iki 10 m (aukštis

skaičiuojamas nuo visų pastato kampų žemės paviršių altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Pastatų planas – išstėtas stačiakampis arba „U“ ar „L“ formos planas; stogai: 30°–45° nuolydžio. Stogo ir sienos projekcijos plokštumoje santykis – ne mažesnis kaip 4:3;

17.4. pastatų stogai dengiami tradicinėmis dangomis: lentelėmis (malksnomis), skiedromis, nendrėmis, šiaudais, molio čerpėmis, kita vizualiai panašia danga arba smulkiai skaidyta bitumine danga (bituminėmis čerpėmis), beasbestiniu šiferiu, neblizgia skarda. Lauko rūšiai gali būti apželdinami žole;

17.5. tradicinės sodybos pastatų statybos ir apdailos medžiagos: mediena, akmuo, molis, mūras, tinkas. Leidžiama naudoti vizualiai panašias medžiagas;

17.6. sodybų gyvenamųjų namų langų rėmai suskaidomi (vizualiai) į tris ar daugiau dalių.

18. Sodybų pastatai statomi, rekonstruojami ar remontuojami atsižvelgus į šias rekomendacijas:

18.1. sodybos pastatų stogų spalva: ruda, pilka, žalia. Visų rekonstruojamų ar naujai statomų sodybos pastatų stogus rekomenduojama dengti vienodos spalvos ir tekstūros statybos produktais;

18.2. pastatų sienų spalvos: tamsiai ruda, žalia, rusvai gelsva, pilka. Langų rėmai, langinės, medžio raižiniai dažomi balta spalva. Rekomenduojama pastatus apkalti medinėmis lentomis ar medinėmis dailylentėmis.

19. Mažųjų kraštovaizdžio architektūros įrenginių ir statinių įrengimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

19.1. sodybas leidžiama aptverti ažūrinėmis (žiogrių, statinių, gulstinėmis, pusiau gulstinėmis) tvoromis be cokolių iki 1,2 m aukščio arba aptvėrimui naudoti gyvatvores;

19.2. neleidžiama užtvirti paežerių, paupių, apžvalgos aikštelių, pravažiavimų ir praėjimų į juos, pažintinių takų ir kelių, saugomų atvirų kraštovaizdžio erdvių, kitaip riboti Nacionalinio parko lankymą. Ganimus plotus leidžiama aptverti ganyklinėmis tvoromis;

19.3. neleidžiama aptverti miškų, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti pažeistus medynus, gamtos išteklius, išsaugoti gamtotvarkos planuose nurodytas rūšis ar buveines, kai reikia miško želdinius ir želinius apsaugoti nuo laukinių gyvūnų daromos žalos, kai tai būtina saugioms eisimo sąlygoms keliuose užtikrinti, kitais teisės aktuose nustatytais atvejais;

19.4. vandens telkiniuose, išskyrus esančių gamtiniuose rezervatuose, prie esamų sodybų leidžiama įrengti vieną medinį lieptą iki 15 m ilgio nuo vandens telkinio kranto, ne didesnį kaip 30 m² ploto, iki 0,5 m nuo vandens paviršiaus. Jei viršvandeninės augalijos juosta yra platesnė nei 15 m, leidžiama statyti ilgesnius lieptus, bet išsikišančius ne daugiau kaip 2 m už viršvandeninės augalijos juostos. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinėse teritorijose liepto matmenys gali būti ir didesni, juos nustatant techninio projekto sprendiniuose.

20. Buvusių žemės ūkio įmonių apleistus pastatus, ypač esančius konservacinio, ekologinės apsaugos ir rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, prie pažintinių, mokomųjų takų, apžvalgos aikštelių ir kitų lankomų objektų, gyvenviečių vizualinėje aplinkoje, rekomenduojama griauti arba perstatyti atsižvelgiant į 10 punkte nurodytam Etnografiniam regionui būdingus pastatus, skaidant ir mažinant jų tūrius, keičiant jų paskirtį, nesukeliant naujų neigiamų pasekmių gyvenimo ir aplinkos kokybei. Iš eksploatuoti nerūdinių statybinių medžiagų karjerai ir durpynai rekultivuojami taikant priemones, atitinkančias Nacionalinio parko steigimo tikslus (įveisiant miškus, įrengiant vandens telkinius, atkuriant pievų ir pelkių bendrijas), biologinės įvairovės apsaugos reikalavimus.

21. Užrašai informaciniuose, reklamos skyduose, stenduose rašomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 15-344) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. Informacinių, reklaminių skydų, stendų pastatymo vieta derinama su Nacionalinio parko direkcija. Draudžiama informacijos ir reklamos skydus, stendus kabinti ar kitaip tvirtinti ant medžių, gamtos ir kultūros paveldo objektų, įrengti juos paveldo objektų vizualinės apsaugos zonose, išskyrus informacinių stendų apie pačius gamtos ir kultūros paveldo objektus, įrengimą.

22. Draudžiama statyti, laikyti ir naudoti apgyvendinimui, nakvynei, maitinimui ir kitiems panašioms tikslams vagonėlius ir kitus kilnojamuosius objektus ar įrenginius (mobiliuosius namelius, konteinerius, nebenaudojamas transporto priemones, metalinius garažus), išskyrus atvejus, kai jie naudojami Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka mokslo

institucijų moksliniams stebėjimams ir tyrimams vykdyti, teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotiems bitynams, masiniams renginiams, turint nustatyta tvarka savivaldybių vykdomųjų institucijų išduotus leidimus, taip pat atvejus, kai vagonėliai naudojami statybos laikotarpiu prie statomų, rekonstruojamų ar kapitališkai remontuojamų statinių, turint teisės aktų nustatyta tvarka išduotus statybą leidžiančius dokumentus.

Mobilieji nameliai laikomi kempinguose, teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose ir teisės aktuose numatytais atvejais.

23. Nacionaliniame parke draudžiama važinėti ne keliais motorinėmis transporto priemonėmis (įskaitant dvirates, trirates ir keturrates transporto priemones), išskyrus specialiąsias transporto priemones, aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančių institucijų transporto priemones, vykdančias žemės ir miškų ūkio, žuvininkystės darbus, jas statyti ar kitaip eksploatuoti ne keliuose Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

24. Paukščių apsaugai svarbioje teritorijoje draudžiama:

24.1. keisti hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas gamtotvarkos priemones;

24.2. įveisti mišką, svetimžemių medžių ir krūmų rūšių plantacinius želdinius;

24.3. vykdančias miško kirtimus, iškirsti miškinės obelis, kriaušes, trešnes, šermukšnius, gudobeles, kitus ornitochorinius medžius ir krūmus;

24.4. įveisti trumpos rotacijos plantacinius želdinius;

24.5. medžioti medžiojamuosius paukščius gulbei giesmininkei (*Cygnus cygnus*) tinkamose buveinėse, išskyrus didžiųjų kormoranų (*Phalacrocorax carbo*) gaštos reguliavimą, atliekamą Didžiojo kormorano populiacijos gaštos reguliavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-358 (Žin., 2005, Nr. 89-3366), nustatyta tvarka.

25. Platelių, Ilgio, Beržoro ir kituose Nacionalinio parko ežeruose, esančiuose buveinių ir paukščių apsaugai svarbiose teritorijose draudžiama:

25.1. įveisti nevietinių, invazinių rūšių žuvis;

25.2. plaukioti savaeigėmis plaukiojimo priemonėmis, išskyrus gelbėjimo darbų, mokslinių tyrimų ir stebėjimų vykdymo metu, Platelių ežere – Aplinkosaugos sąlygų plaukioti vandens telkiniuose plaukiojimo priemonėmis ir Vandens telkinių, kuriuose plaukiojimas tam tikromis plaukiojimo priemonėmis draudžiamas ar ribojamas, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. D1-187 (Žin., 2004, Nr. 58-2073; 2010, Nr. [33-1584](#)), nustatyta tvarka bei kitais teisės aktais nustatytais atvejais.

IV. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KONSERVACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE (REZERVATUOSE IR DRAUSTINIUOSE) REGLAMENTUOTI

26. Nacionalinio parko Plokštinės ir Rukundžių gamtiniuose rezervatuose pastatų statyba draudžiama, išskyrus statinius, reikalingus rezervatų steigimo ir veiklos tikslams įgyvendinti.

27. Nacionalinio parko draustiniuose statomiems statiniams taikomos šio Reglamento 17 ir 18 punktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai reikia atkurti, tvarkyti draustinyje esančius kultūros paveldo objektus (nekilnojamąsias kultūros vertybes) arba kai reikia atkurti, formuoti buvusio (susiformavusio iki 1939 m.) užstatymo pobūdį.

28. Rengiant etnografinių požiūriu vertingų, išlaikiusių senąją (susiformavusią iki 1939 m.) struktūrą ir (ar) architektūrą: Platelių, Žemaičių Kalvarijos miestelių, Beržoro kaimo detaliuosius planus, draudžiama keisti susiklosčiusią planinę struktūrą, būtina sudaryti prielaidas išsaugoti vertingus gamtos ar kultūros elementus, numatyti būdus jiems išryškinti ar atkurti prarastiems.

29. Neleidžiama statyti naujų ir rekonstruoti esamų rekreacinių pastatų ir kompleksų, statyti naujų ūkininko sodybų, fermų.

30. Kultūriniuose ir kraštovaizdžio draustiniuose esančių sodybų gyvenamuosiuose ir ūkiniuose pastatuose draudžiama projektuoti ir įrengti vitrininius langus. Nerekomenduojama pastatų fasaduose naudoti plastikines dailylentes.

31. Nacionalinio parko draustiniuose leidžiama įrengti saulės šviesos energijos elektrines, saulės šilumos energijos kolektorius tik ant pastatų stogų ir (ar) pastatų fasadų, kurie nėra matomi nuo gamtos ir kultūros paveldo objektų (kompleksų), gatvės, kelio ar apžvalgos vietų (regyklų), turizmo trasų. Pastatuose ar sodybose, kurie yra kultūros paveldo objektai, šių inžinerinių statinių (įrenginių) statyba draudžiama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-1033](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7278 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1033

V. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI REKREACINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

32. Tvarkant Nacionalinio parko rekreacinio funkcinio prioriteto zonas, gerinamos vietovės eksponavimo galimybės, formuojami nauji želdiniai, įgyvendinamos sanitarinių-higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo, medynų atsparumo rekreacinėms apkrovoms didinimo priemonės, įrengiami pliažai, poilsiui pritaikomos pakrantės. Jose draudžiama bloginti rekreacinių išteklių kokybę, naikinti saugomus kraštovaizdžio kompleksus ir objektus (vertybes), projektuoti ir statyti su rekreacija nesusijusius pastatus ir įrangą.

33. Rekreacinio funkcinio prioriteto zonose Nacionalinio parko tvarkymo plane išskiriamos urbanizuojamos ir neurbanizuojamos rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonos.

34. Urbanizuojamose (užstatomose) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose, numatytose Nacionalinio parko tvarkymo plane, vadovaujantis Reglamento 10 p. nuostatomis, leidžiama naujų rekreacinių statinių ir pastatų statyba, kurių aukštis – iki 9 m (aukštis skaičiuojamas nuo visų pastato projektinių kampų žemės paviršiaus altitudžių aritmetinio vidurkio iki stogo kraigo aukščiausio taško). Statant naujus rekreacinius pastatus ar jų kompleksus, rekomenduojama atsižvelgti į Etnografiniam regionui būdingą tradicinių sodybų ar dvarų architektūrą.

35. Neurbanizuojamose rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zonose įrengiamos trumpalaikio poilsio vietos – poilsiavietės, atokvėpio vietos, pliažai su mažaisiais kraštovaizdžio architektūros statiniais.

VI. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI KITOS (GYVENAMOSIOS) PASKIRTIES FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

36. Kitos (gyvenamosios) paskirties funkcinio prioriteto zonose leidžiama statybų plėtra. Užstatymo plėtra numatoma bendruosiuose planuose ir Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane).

37. Įrengiami šiuolaikinę technikos lygį atitinkantys inžineriniai tinklai, gerinama kelių, gatvių, aikščių, kiemų paviršiaus danga. Pirmenybė teikiama inžinerinei įrangai, kuo mažiau keičiančiai tradicinį kaimų ir miestelių vaizdą, esamą kraštovaizdį.

VII. PAPILDOMI REIKALAVIMAI VEIKLAI EKOLOGINĖS APSAUGOS FUNKCINIO PRIORITETO, ŪKINIO FUNKCINIO PRIORITETO ZONOSE REGLAMENTUOTI

38. Gamtos ir kultūros paveldo objektų (saugomų kraštovaizdžio objektų) apsaugos zonose neleidžiama įveisti miško, statyti statinių, užstojančių paveldo objektus, trukdančių juos apžvelgti, pažeidžiančių jų raiškumą.

39. Kitose ekologinės apsaugos, taip pat ūkinio funkcinio prioriteto zonose papildomi reikalavimai nenustatomi.

VIII. SKATINAMA VEIKLA

40. Nacionaliniame parke skatinama:

40.1. išsauganti ir (ar) išryškinanti kraštovaizdžio įvairovę veikla;

40.2. miškų ekosistemų apsaugos funkcijų stiprinimas didinant biologinę įvairovę, veisiant ir

formuojant mišrius medynus. Konservacinio funkcinio prioriteto ir ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose pagrindinio kirtimo biržėse rekomenduojamas miško atkūrimo būdas – žėlimas;

40.3. pažeistų kraštovaizdžio kompleksų ir objektų atkūrimas formuojant želdynus, didinant ir atkuriant vietovės vizualinę, estetinę vertę;

40.4. tradicinis ir ekologinis ūkininkavimas;

40.5. gamtos ir kultūros paveldo objektų tyrimas ieškant efektyvesnių jų išsaugojimo ir naudojimo būdų, naujų vertingų objektų paieška ir įteisinimas;

40.6. gamtos ir kultūros paveldo objektų, kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos propagavimas siekiant suinteresuoti objektų savininkus, valdytojus ir naudotojus vertybių apsauga, skatinant užsiimti papildoma veikla, aptarnaujant Nacionalinio parko lankytojus;

40.7. apžvalgos aikštelių, apžvalgos bokštų įrengimas ir naudojimas;

40.8. pažintinių ir mokomųjų takų, kitos rekreacinės infrastruktūros, numatytos Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane), projektavimas ir įrengimas;

40.9. pažintinio turizmo organizavimas, prioritetą teikiant Nacionalinio parko planavimo schemeje (tvarkymo plane) numatytais pėsčiųjų, dviračių, vandens ir žirgų turizmui skirtais pažintiniais takais. Pažintinių takų ir jų įrangos naudojimas slidžių turizmui žiemos sezono metu;

40.10. pažintinio turizmo trasų, takų tinklas kuriamas taip, kad būtų sudarytos galimybės pasiekti visus svarbiausius Nacionalinio parko lankomus objektus;

40.11. poilsiaviečių ir stovyklaviečių įrengimas rekreacinio funkcinio prioriteto zonose, kitose teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose;

40.12. ekspozicijų po atviru dangumi įrengimas;

40.13. etnokultūros, tradicinės kaimo gyvenamosios puoselėjimas, tradicinių ir šiuolaikinių amatų propagavimas;

40.14. kaimo turizmo paslaugų teikimas, šiai veiklai pritaikant sodybas, užtikrinant Etnografinio regiono tradicijų tęstinumą;

40.15. rekreacinio verslo plėtra bendruosiuose planuose ir Nacionalinio parko tvarkymo plane nustatytose vietose.

41. „Natura 2000“ teritorijose skatinamas saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytų gamtotvarkos priemonių ir ūkininkavimo formų, palaikančių tinkamą buveinių ir saugomų rūšių būklę, įgyvendinimas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-609](#), 2011-07-28, Žin., 2011, Nr. 99-4666 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-609

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-557](#), 2007-11-07, Žin., 2007, Nr. 120-4917 (2007-11-22), i. k. 107301MISAK00D1-557

Dėl aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 440 "Dėl Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-202](#), 2009-04-17, Žin., 2009, Nr. 46-1853 (2009-04-25), i. k. 109301MISAK00D1-202

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 440 "Dėl Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-609](#), 2011-07-28, Žin., 2011, Nr. 99-4666 (2011-08-04), i. k. 111301MISAK00D1-609

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 440 "Dėl Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-1033](#), 2012-11-30, Žin., 2012, Nr. 141-7278 (2012-12-06), i. k. 112301MISAK0D1-1033

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymo Nr. 440 "Dėl Žemaitijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo" pakeitimo